

hatósági struktúra kialakítására csak 1948 októberében került sor, majd pedig 1949 áprilisában olyan változtatások történtek, amelyek részben már az önálló Államvédelmi Hatóság (ÁVH) megteremtésének előkészítéseként értelmezhetők. A dokumentumokat felvezető tanulmányból a szervezeti módosulások mellett képet kaphatunk a különböző részlegek tevékenységéről és irányítójáról is.

A forrásválogatásban a BM ÁVH történetének tanulmányozásához elengedhetetlen dokumentumok kaptak helyet. Köztük a hatóság jogköreit, „hatalmát” meghatározó miniszteri rendeletek, a belső működésbe, munkamódszerekbe bepillantást nyújtó államvédelmi parancsok, jelentések, feljegyzések. Műfajukat tekintve külön csoportot képeznek a Belügyminisztérium Politikai Kollégiumában, illetve a Magyar Dolgozók Pártja különböző fórumain, így az Államvédelmi Bizottságban készített jegyzőkönyvek, amelyek a politikai rendőrség feletti pártirányítással ismertetik meg az Olvasót.



3500 Ft



a magyar politikai rendőrség történetéből
A Belügyminisztérium Államvédelmi Hatósága 1948-1949

DOKUMENTUMOK



Szerkesztette:
KRAHULCSÁN ZSOLT
és **MÜLLER ROLF**

DOKUMENTUMOK

a magyar
politikai rendőrség
történetéből



A Belügyminisztérium
Államvédelmi Hatósága
1948-1949



BM ÁVH

ABTI
KRONOSZ KIADÓ

Az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára *Dokumentumok a magyar politikai rendőrség történetéből* című forráskiadvány-sorozatának harmadik kötete a Belügyminisztérium Államvédelmi Hatóságának 1948 szeptembere és 1949 decembere között keletkezett irataiból válogat. Ebben az időszakban Péter Gábor szervezete az államigazgatási hierarchia eggyel magasabb lépcsőfokára lépett, amelyre a Rajk Lászlót követő új belügyi tárcavezető, Kádár János segítette fel. A közvetlenül a miniszter alá tartozó BM ÁVH átvette a rendőrségtől az útlevél ügyek intézését, a külföldiek ellenőrzését, bekebelezte a határ-, folyam- és légirendészetet, valamint jókora darabot szakított ki a gazdaságrendészetből. Mindezek mellett megkezdte saját karhatalmának a felállítását. E változásokon túl azért is lényeges ez a periódus, mert az államvédelem hathatós részvételével ekkor zajlott a két legnagyobb kirakatper előkészítése, azaz a Mindszenty- és Rajk-ügy vizsgálata.

Intézménytörténeti szempontból a kötetben tárgyalt nem egészen másfél év átmeneti időszaknak tekinthető. A BM ÁVH létrehozását követően még egy ideig az elődszervezet, az Államvédelmi Osztály (ÁVO) felépítését vitte tovább, a tényleges